

Provincia Oy ja hankintalain muutoksien vaikutukset

khall 15.06.2026 § 124
284/03.03/2026

Päätös	<p>Kaupunginhallitus päätti</p> <ol style="list-style-type: none">1. merkitä tehdyn ulkopuolisen selvityksen ja sen suositukset tiedoksi.2. hyväksyä liitteenä olevan lausunnon Provincia Oy:lle hankintalain muutokseen liittyviin järjestelyihin liittyen. <p>Hallinto- ja kehitysjohtaja Hanna Hurmola-Remmi ilmoitti olevansa esteellinen hallintolain 28.1 kohdan 5 perusteella eikä osallistunut tämän asian käsittelyyn klo 15.27-15.56. Pöytäkirjanpitäjänä tämän asian käsittelyn ajan toimi henkilöstöpäällikkö Annika Blom.</p> <p>Asiantuntijana asian käsittelyn ajan toimi kaupunginlakimies Teppo Joentausta ja talouspalvelupäällikkö Piia Paasiranta klo 15.27-15.56.</p>
Esittelijä	kaupunginjohtaja Parkkonen, Jari
Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus päättää</p> <ol style="list-style-type: none">1. merkitä tehdyn ulkopuolisen selvityksen ja sen suositukset tiedoksi.2. hyväksyä liitteenä olevan lausunnon Provincia Oy:lle hankintalain muutokseen liittyviin järjestelyihin liittyen.
Toimivalta	Heinolan kaupungin hallintosääntö 5 luku 22 §
Valmistelija	kaupunginjohtaja Jari Parkkonen, p.0400 862 977, kaupunginlakimies Teppo Joentausta, p. 044 469 4361 ja talouspalvelupäällikkö Piia Paasiranta, p. 044 797 5743, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	<p>Hankintalaki on hyväksytty eduskunnassa 10.6.2026. Hankintalain keskeisin kuntiin vaikuttava säännös on inhouse-asemalle määriteltä vähintään 10 prosentin omistusosuus yhtiöstä. Päijät-Hämeen kuntien yhteisomisteisten yhtiöiden osalta muutos vaikuttaa keskeisimmin Provincia Oy:n järjestelytarpeisiin (Heinolan kaupungin omistusosuus 0,1 %).</p> <p>Provincian osakaskokous 26.1.2026 on päättänyt teettää kyselyn Provincian osakkaille tulevaan hankintalakimuutokseen liittyen. Yhtiö on 2.3.2026 toimittanut osakkaille ehdotuksen hankintalain muutokseen liittyvästä yhtiöjärjestelysuunnitelmasta. Yhtiö on pyytänyt jokaista Provincian Oy:n osakasta ilmoittamaan oma kantansa viimeistään 2 viikkoa siitä hetkestä, kun eduskunta on hyväksynyt uuden hankintalain.</p>

Yhtiö on myös ilmoittanut, että mikäli uusi hankintalaki tulee voimaan esitetyssä muodossa, tulee Provincia Oy:n irtisanoa niiden omistaja-asiakkaiden palvelusopimukset siirtymäajan loppuun mennessä (30.6.2027), joiden omistusosuus ei täytä 10 %:n minimivaadetta.

Päijät-Hämeen kunnat ja kuntayhtymät sekä Mäntsälän kunta ovat yhdessä tilanneet ulkopuolisen selvityksen arvioimaan talous- ja henkilöstöpalveluiden järjestämistä tilanteessa hankintalain muutoksen jälkeen. Lisäksi selvitykseen sisältyy arvio Provincia Oy:n esittämästä b-yhtiömallista sekä ehdotukset ja suositukset etenemiselle palveluiden järjestämisen osalta.

Provincia Oy:n pyytämä kannanotto

Provincia Oy:n pyytämä kannanotto on valmisteltu ulkopuolisen selvityksen suositukset huomioiden.

Kannanotto on seuraava:

”Suunnitelmassa esitetty B-yhtiömalli olisi toiminnallisesti hyväksyttävissä, mutta nyt esitetyillä kustannusjaoilla ei. Kustannusjakoa ei voida pitää pienosakkaiden näkökulmasta kohtuullisena tilanteessa, jossa lakimuutoksen johdosta yhtiö ja omistajat on pakotettu ratkaisuihin omistusosuuksien suhteen. Vaihtoehto B-yhtiöön siirtymisestä nopealla aikataululla ja esitetyillä kustannuksilla on kohtuuton eikä esimerkiksi osakeyhtiölain mukaista vähemmistöosakkaiden suojaa ole riittävästi huomioitu.

Osakkaiden (pienosakkaat Päijät-Hämeestä, Mäntsälä, Hollola ja Lahden kaupunki) asiaa koskevassa neuvottelussa 13.5.2026 suurin omistaja Lahti on todennut, että se tiedostaa yhtiön kehittämisen näkökulman, jossa ratkaisuja ei voida tarpeettomasti pitkittää, joten Lahden kaupungin toive on, että asioissa edetään niin nopeasti kuin mahdollista, mutta kuitenkin niin, ettei siirtymäaika tule kenellekään ongelmaksi. Myös pienosakkaat ymmärtävät yhtiön kehittämisenäkökulman sekä profiloitumisen, eivätkä näe sen edistämiseksi estettä, mutta aikataulullisesti nyt esitetty vuoden siirtymäaika palvelutuotannon järjestämiseksi on pienosakkaille riittämätön ja kohtuuton. Yhtiön velvollisuus irtisanoa sopimukset hankintalain perusteella ei ole myöskään pakollista eli lakimuutosta on tulkittu virheellisesti.

Nyt esitetty ratkaisu, jossa sopimukset irtisanottaisiin siirtymäajan loppuun mennessä (30.6.2027) ei siis ole pienosakkaille kohtuullinen vaihtoehtoisten palvelutuotannon järjestelyjen toteuttamiseksi ja esitetty aikataulu aiheuttaa kohtuuttomia seurauksia sekä merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia riskejä.

Hankintalain kohdan 9 mukaan riittävän pitkän siirtymäajan varmistamiseksi hankintayksikön ja sidosyksikön välinen sopimus voidaan poikkeuksellisesti yleiseen etuun liittyvistä pakottavista syistä irtisanoa vasta 30.6.2030, jos sopimuksen irtisanomisesta olisi kohtuuttomia seurauksia tai sopimuksen irtisanomiseen liittyä

merkittäviä taloudellisia riskejä. Kohdan mukaan: ”Mikäli sopimuksen ennenaikaisesta päättämisestä aiheutuisi hankintayksiköille kohtuuttomia seurauksia tai sopimuksen irtisanomiseen liittyisi merkittäviä taloudellisia tai muita riskejä, hankintayksikkö voisi hyödyntää olemassa olevia sidosyhteistyönsä kanssa tekemiään sopimuksia 30.6.2030 saakka.” Pidempi siirtymäaika on siis täysin lainmukainen eikä käsityksemme mukaan myöskään aiheuta millekään osapuolelle riskejä.

Näin ollen esitämme, että siirtymäaika pienosakkaiden palvelusopimusten irtisanomiseksi ja palvelutuotannon siirtämiseksi joko perustettavaksi esitettyyn B-yhtiöön tai muun tahon hoidettavaksi toteutetaan kohtuullisessa ajassa eli siten, että Provincia huolehtii ainakin vielä vuoden 2028 tilinpäätökseen ja palkanlaskentaan ym. liittyvistä kokonaisuuksista. Näin palvelutuotannon muiden ratkaisujen järjestämiselle on kohtuullinen aika riskit ja seuraukset huomioiden.

13.5. pidetyssä osakasneuvottelussa käydyssä keskustelussa (ml. suurin omistaja Lahden kaupunki) oltiin yhtä mieltä siitä, että siirtymäajasta voidaan yhdessä sopia niin, että Provinciasta mahdollisesti irtautuvat osakkaat pystyvät valmistautumaan mahdolliseen kilpailutukseen tai muihin uudelleenjärjestelyihin. Esitetty järjestely on näkemyksemme mukaan kohtuullisempi myös yhtiölle, sillä useamman palvelutuotannon siirtoprojektin toteuttaminen nopeassa aikataulussa aiheuttaisi myös yhtiölle merkittäviä haasteita.

Lisäksi B-yhtiön osalta esitämme neuvottelua vaihtoehtoisesta tavasta toteuttaa yhtiön perustaminen siten, että perustamis- ja siirtokustannukset suunnitellaan siten, että muutokustannukset minimoidaan muutostilanteessa ja kohdistetaan kohteilemaan osapuolia tasapuolisesti, toiminnan kustannustaso sopeutetaan vastaamaan kohtuullista ja markkinahintaan vertailukelpoista tasoa tai ”ylikustannusten” ja sopeuttamistarpeen jakaminen yhtiöiden kesken tasapuolisesti ennen muutoksen toteutusta, nykyisen Provincian osakkeiden arvo määritetään läpinäkyvästi huomioiden se, että osakkeiden luovuttajat eivät tee sitä omaehtoisesti osakassopimuksessa määritellyn luopumisveloitteen mukaisesti.”

Tehdyn selvityksen dokumentit ovat kaupunginhallituksen Cloudmeetingin tiedostoissa ja niiden keskeiset kohdat esitellään kokouksessa. Myös kannanotto Provincia Oy:lle on erikseen pöytäkirjan liitteenä.

Kokouksessa asiantuntijan kuultavana keskustelun ajan kaupunginlakimies Teppo Joentausta ja talouspalvelupäällikkö Piia Paasiranta.

Tiedoksianto

virallinen ote aino-kaisa.packalen@provincia.fi
Provincia Oy:n osakkaat
sähköposti kirjaamo@heinola.fi

Päätös	<p>Kaupunginhallitus kävi keskustelun ja antoi evästyksen jatkovalmisteluun.</p> <p>Hallinto- ja kehitysjohtaja ilmoitti olevansa esteellinen hallintolain 28.1 kohden 5 perusteella eikä osallistunut tämän asian käsittelyyn klo 15.04-15.36. Pöytäkirjanpitäjänä tämän asian käsittelyn ajan toimi henkilöstöpäällikkö Annika Blom.</p> <p>Asiantuntijana asian käsittelyn ajan toimi talouspalvelupäällikkö Piia Paasiranta klo 15.04-15-36.</p> <p>Merkittiin, että Jarmo Ruuth poistui kokouksesta klo 15.11-15.13 väliseksi ajaksi.</p>
Esittelijä	kaupunginjohtaja Parkkonen, Jari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää ohjeistaa viranhaltijoita jatkovalmistelun osalta.
Toimivalta	Heinolan kaupungin hallintosääntö 5 luku 22 §
Valmistelija	kaupunginlakimies Teppo Joentausta, p. 044 469 436 ja talouspalvelupäällikkö Piia Paasiranta, p. 044 797 5743, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	<p>Hallitus antoi 5.2.2026 eduskunnalle esityksen hankintalain uudistamisesta. Esitys on parhaillaan valiokuntakäsittelyssä.</p> <p>Hankintalain keskeisin kuntiin vaikuttava säännös on inhouse- asemalle määritelty vähintään 10 prosentin omistusosuus yhtiöstä. Toteutuessaan esitys vaikuttaa merkittävästi kuntien palvelurakenteisiin, palveluiden järjestämiseen sekä kuntien yhteisiin in house -yhtiöihin. Lakimuutos merkitsisee kunnille laajoja rakennejärjestelyjä muun muassa taloushallinnon ja kehitysyritysten palveluissa. Kuntaliiton arvion mukaan mekaaninen 10 prosentin omistusraja ei lisää kilpailua, vaan uhkaa hajottaa tehokkaita yhteistyörakenteita.</p> <p>Päijät-Hämeen kuntien yhteisomisteisten yhtiöiden osalta muutos vaikuttaa keskeisimmin ja kiireellisimmin Provincia Oy:n järjestelytarpeisiin (Heinolan kaupungin omistusosuus 0,1%).</p> <p>Provincia Oy:n osakaskokouksessa 26.1.2026 kunnille esiteltiin BDO Oy:n laatimaa selvitystä yhtiön jakautumisesta kahdeksi erilliseksi yhtiöksi, joilla olisi joitain yhteisiä toimintoja. Toiseen yhtiöön sijoittuisivat suurimmat kaupungit sekä hyvinvointialueet, toiseen yhtiöön muut osakkaat. Tilaisuudessa osakkaat sopivat yhteisesti siitä, että hankintalain hyväksymisen jälkeen omistajat antavat</p>

kahden viikon aikaraamin sisällä kannanoton yhtiörakenteen muutoksen osalta sekä siitä, jatkavatko nykyiset osakkaat eriytyneissä yhtiöissä.

Pyyntö kannanoton antamiseksi yhtiöltä on saapunut kaupungille 3.3.2026. Pyyntö on esityslistan liitteenä. Pyyntön mukaan jokaista Provincia Oy:n osakasta pyydetään ilmoittamaan oma kantansa esitetystä osakasjärjestelystä viimeistään 2 viikkoa siitä hetkestä, kun eduskunta on hyväksynyt uuden hankintalain. Pyyntöissä on kuvattu ehdotetun muutoksen toteuttaminen sen aikataulu sekä arvioidut kustannukset.

Heinolan kaupungin näkökulmasta talous- ja palkkalaskennan palvelujen osalta olennaisimmat tavoitteet kumppanin/toimittajan osalta ovat edelleen seuraavat:

- Toimintavarmuus ja luotettavuus
- Asiantuntemus (erit. kuntatoimintaympäristö)
- Kustannustehokkuus
- Nykyaikaiset ja toimivat järjestelmät
- Kehittämissuuntautuminen.

On huomioitava, että tällä hetkellä markkinoilla on erittäin niukasti sellaisia palkkalaskennan toimijoita, joiden oletetaan hallitsevan luotettavasti kunnallisen alan virka- ja työehtosopimukset. Tämä rajaa olennaisesti vaihtoehtoja.

Kahden eriytetyn yhtiön mallissa eniten huolta on osakaskokouksessa herättänyt pienemmän yhtiön taloudelliset toimintaedellytykset ja myös yhtiön jakautumisesta ja B-yhtiön perustamisesta aiheutuvat kustannukset. Alustavien arvioiden pohjalta pienemmän yhtiön pääomittamistarve on ilmeinen, mikä saattaa aiheuttaa sen, että yhtiön perustaminen ei houkuttele pienosakkaita. Taloudelliset haasteet heijastuvat yleensä myös suoraan hinnoitteluun.

On kuitenkin huomattava, että hankintalain toteutuessa ei nykyisellä toimintamallilla voida jatkaa. On selvää, että pienosakkaiden on tehtävä ratkaisuja jatkosta ja aikaa ratkaisujen toteuttamiselle on varsin rajallisesti. Kaikki ratkaisut tulevat aiheuttamaan merkittäviä lisäkustannuksia.

Tiedoksianto

Talouspalvelupäällikkö
Henkilöstöpäällikkö
Kaupunginlakimies
Hallinto- ja kehitysjohtaja